

Helsingin kaupungin koirapalvelulinjaus

1. Linjauksen nimi

Rakennusviraston järjestämät koirapalvelut

2. Valmistelijan nimi ja yhteystiedot

Ritva Keko, HKR/katu- ja puisto-osasto
Kaisu Ilonen, HKR/arkkitehtuoriosasto

3. Hyväksyjätaho ja päivämäärä

Yleisten töiden lautakunta on hyväksynyt linjauksen 11.10.2016 ohjeellisesti noudatettavaksi ja saanut samalla tiedoksi kohdassa 7 mainitut liitteet.

4. Linjauksen johdanto

Koirat edistävät omistajiensa liikkeillä oloa ja hyvinvointia ja tuovat ulkoiluttajineen kaupunkiin myönteistä aktiivisuutta ja sosiaalista kontrollia. Ongelmia kuitenkin esiintyy koirakurin liveudessa. Rakennusviraston järjestämien koirapalveluiden tarkoituksena on edistää koirien hyvinvointia, yleisten alueiden turvallisuutta, siisteyttä ja viihtyisyyttä sekä koirien, koiranomistajien ja koirattomien asukkaiden yhteiselo.

Vuonna 2003 voimaan tullut järjestyslaki korvasi kuntien omat järjestyssäännöt, joiden sisältö vaihteli suuresti. Järjestyslaki kieltää koirien irti pitämisen kaupunkialueella ja taajamissa. Tämä määräys ei koske suljettua pihaa, koirien harjoituspaikkaa eikä erityisesti osoitettua aidattua jaloittelualuetta. Koiran tulee kuitenkin näissäkin paikoissa olla omistajansa tai haltijansa valvonnassa.

Yleisten alueiden koirapalvelut eivät ole lakisääteisiä. Helsingin kaupungin taloushallintopalvelu perii koiraveroa kaupungin asukkaiden koirista ja ylläpitää koirarekisteriä. Koiraveron tuottoa ei kuitenkaan ole osoitettu koirapalveluiden rahoittamiseen. Rakennusvirasto järjestää koirapalveluita tämän linjauksen ja sitä täydentävien ohjeiden mukaisesti oman toimialansa ja määrärahojensa puitteissa.

5. Linjaus

Rakennusvirasto järjestää vapaasti käytettäviä sosiaalistumis- ja ulkoilumahdollisuuksia koirille ja niiden ulkoiluttajille sekä vuokraa yhdistyksille ja järjestöille koiratapahtumiin ja -koulutukseen tarkoitettuja alueita. Koirille tarkoitettujen alueiden tulee olla ympäristöönsä sopivia, turvallisia, ja pääasialliseen käyttötarkoitukseensa suunniteltuja ja varustettuja. Ylimääräisiä kalusteita ja varusteita vältetään turvallisuus- ja kustannussyistä.

Koirille tarkoitettujen alueiden ajantasaiset sijaintitiedot esitetään Pääkaupunkiseudun palvelukartalla (<http://www.hel.fi/palvelukartta/>).

Maksuttomat koirapalvelut:

- **Koira-aitaukset** ovat koirien vapaaseen ulkoilun tarkoitettuja aidattuja alueita. Juoksenteluun ja telmimiseen soveltuva turvallinen vapaa tila on tärkeää. Aitauksiin ei sijoiteta koulutustelineitä ja puistokalusteita ja -varusteitakin vain niukasti. Linjauksen liitteenä olevassa palvelukuvauksessa on määritelty koira-aitausten varusteet.

Aitauksia poistuu ja uusia perustetaan muun muassa täydennysrakentamisen vuoksi. Aitauksiin kohdistuvat maankäytön muutokset tarkastellaan yhteistyössä kaavoittajan ja ympäristökeskuksen kanssa. Sijoituspaikkavalinnassa huomioidaan myös alueen mahdolliset luontoarvot. Poistuvalla aitauksella ei aina löydy korvaavaa paikkaa, mutta tällöin selvitetään lähimpien aitausten parannusmahdollisuuksia. Uudisrakennusalueilla noudatetaan pääsääntöisesti asemakaavojen aluevarauksia.

Kantakaupungissa verkosto on tiheä, mutta useimmat aitaukset ovat pieniä ja osa niistä on osoitettu vain pienille koirille, koska keskustassa on paljon pieniä koiria ja autottomia ruokakuntia. Esikaupunkialueiden väljempi kaupunkirakenne suo paremmat mahdollisuudet koirien ulkoiluttamiseen puisto- ja katualueilla. Siellä aitaukset ovat harvemmassa, mutta suurempia ja niihin tullaan usein myös autoilla. Tavoitteena on ylläpitää koira-aitausten verkostoa, jossa kävelymatka asunnoilta lähimpään aitaukseen on enintään kolme kilometriä.

Uudet aitaukset sijoitetaan mahdollisimman etäälle meluherkistä kohteista kuten lähimpien asuntojen pääikkunoista. Uutta aitausta ei tule sijoittaa alle 50 metrin päähän herkästä kohteista ellei välillä ole voimakkaasti haukuntamelua vaimentavia elementtejä. Hiljaisilla ja väljillä esikaupunkialueilla noin 100 metrin etäisyys on suositeltava. Uusia aitauksia perustettaessa pyritään pääosin noudattamaan seuraavia periaatteita: - aitaus perustetaan vaihtelevaan maastoon - isoille ja pienille koirille aidataan omat puolet - aitauksiin lisätään erillinen alue, joilla koirat voidaan päästää vapaaksi ennen varsinaiseen aitaukseen siirtymistä.

- **Yleiset koira-aitaukset** ovat koirien ja niiden ulkoiluttajien sekä myös koirattomien ulkoilijoiden vapaasti käytettävissä. Osa aitauksista on turvallisuussyistä tarkoitettu pienille koirille.
- **Avustajakoirille tarkoitetut koira-aitaukset** ovat lukittuja. Niitä käyttävät avustajakoirat ja henkilöt, joilla on alueiden käyttöoikeus.
- **Koirien uimarannat** ovat tarkoitukseen osoitettuja mantereen puolelta aidattuja alueita meren rannoilla. Niissä koirien uittamien kytkemättömänä on sallittua. Uimarantojen varustelussa noudatetaan samoja periaatteita kuin kuivan maan koira-aitauksissa.
- **Koirakäymälät** ovat opastein, merkkauksetolpin ja roskasäiliöin varustettuja, helposti siivottavia pieniä alueita. Niitä perustetaan kaupunkimaisille alueille vilkkaiden kävelyreittien varsille ja ulkoilutuspaikkoina suosittujen puistojen sisääntuloalueiden tuntumaan. Tavoitteena on tarjota ulkoiluttajille helppo koiranjätösten keräilypaikka ja suojata kaupunkiympäristöä likaantumiselta.
- **Koirametsä** Östersundomissa on opastein osoitettu aitaamaton syrjäinen metsäalue, jossa on luvallista ulkoiluttaa koira kytkeättömänä. Koirametsä säilyy käytössä kunnes uuden asuntoalueen rakentaminen edellyttää sen poistamista. Östersundomin alueelta pyritään etsimään korvaava, todennäköisesti kuitenkin suppeampi ja ehkä aidattu koira-alue.

Maksulliset ja luvanvaraiset palvelut

- Rakennusvirasto vuokraa tai luovuttaa vastikkeettomasti yhdistysten ja järjestöjen käyttöön koirien kouluttamiseen ja koiratapahtumiin kenttä- ja muita maa-alueita yleisiltä alueilta.
- Koulutusalueiden laatu, saavutettavuus ja käyttöaste vaihtelevat suuresti. Erityisiä vaatimuksia koulutuspaikoille asettavat esimerkiksi palvelukoirien koulutuspaikat. Tavoitteena on tarjota koirien koulutukseen pienien koulutuskenttien lisäksi muutamia vakituisia, valaistuja ja aidattuja koulutusalueita eri puolilla kaupunkia.
- Koulutuspaikkojen erityisvarusteet, esimerkiksi hyppytelineet ja agilitylaitteet sekä varastokontit, ovat vuokralaisten vastuulla. Kiinteiden laitteiden sijoittaminen koulutuspaikoille on aina luvanvaraista.

Viestintä ja yhteistyö koira-asioissa

- Toimintatapoja ovat muun muassa viestintä sosiaalisessa mediassa, koirapalveluesitteet, koira-aitausten yhdyshenkilö- ja kummitoiminta ja kiinteistöille jaettavat koirankakkaroskis-tarrat.
- Yhteistyötä koirapalvelujen kehittämisessä ja järjestysongelmissa tehdään Helsingin eri hallintokuntien, koirajärjestöjen ja -yhdistysten, koiraharrastajien sekä koirapalveluita järjestävien yksityisten tahojen kanssa. Pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyönä on laadittu ja päivitetään koira-aitausten säännöt ja tehdään tietoisuuksia koirien omistajille. Helsingin seudun kennelpiirin kanssa järjestetään säännöllisesti tapaamisia ja tiedonvaihtoa.
- Rakennusviraston vastuulla olevia koirapalveluita tukevia sponsorisopimuksia tehdään kaupungin linjausten ja ohjeiden mukaisesti.

6. Linjauksen voimassaolo

Koirapalvelulinjaus on voimassa vuoteen 2026 asti. Linjauksen perusteella tehtävät ohjeet tuodaan keskusteluasiana lautakunnalle vähintään kerran valtuustokauden aikana.

Linjauksen liitteinä olevia palvelukuvausta, ylläpito-ohjeita ja verkostosuunnitelmaa noudatetaan ohjeellisina. Liitteitä päivitetään virkатыönä tarpeen mukaan katu ja puisto-osaston johtoryhmän hyväksyessä päivitykset.

7. Liitteet

1. Koirapalvelulinjausta täydentävät ohjeet
Palvelukuvaus
Koira-alueiden ylläpidon ohjeet
2. Koira-alueiden verkostosuunnitelma 2016

